

1.4 BALATONPARTVIDÉKI MÉRNÖKGEOFIZIKAI TÉRKÉPEZÉS*

Az Intézet – a MÁFI-val kooperációban – folytatta a Balatonpartvidék mérnökgEOFIZIKAI térképezését a Balaton É-i partján a *Gyenesdiás–Vonyarcvasbegy*, a D-i parton a *Fonyód–Alsóbélatelep* térképlapokon.

A *Gyenesdiás–Vonyarcvasbegy* térképlap területén „hegyvidéki” jellegű térképezést végeztünk. Mivel a térképlap Ny-on a korábbi években felmért Keszthely–hévízi területhez csatlakozik, a feldolgozásnál a megelőző kutatások anyagait is felhasználva, a Keszthelyi hegység DNy-i előterének geofizikai térképeit adtuk közre.

Szintvonalas térképen és szelvénytérképeken ábrázoltuk a triász időszak medencealjzat domborzatát és fő tektonikai vonalait. Geoelektromos paramétere szerint – vízföldtani szempontból minősítve a medenceüledékösszletet – vízföldtani térképváltozatot szerkesztettünk.

Az építésföldtani térképezés elősegítésére vastagsági térképen ábrázoltuk a D-i előtérre jellemző pleisztocén dolomtkavicsos törmelékűpót, a Keszthely–Cserszegtomaj és Hévíz–Egregy vonalában magas térszint alkotó homokkőves, durvahomokos kifejlődésű *Congerina balatonica* összletet és a Gyöngyös patak völgyében húzódó holocén tőzeget.

A felső 40 m-es összletről „magasított” geoelektromos-földtani szelvényt szerkesztettünk, hogy a talajmechanikai sekélyfúrások adatait mélyebb szintű információval egészítsük ki.

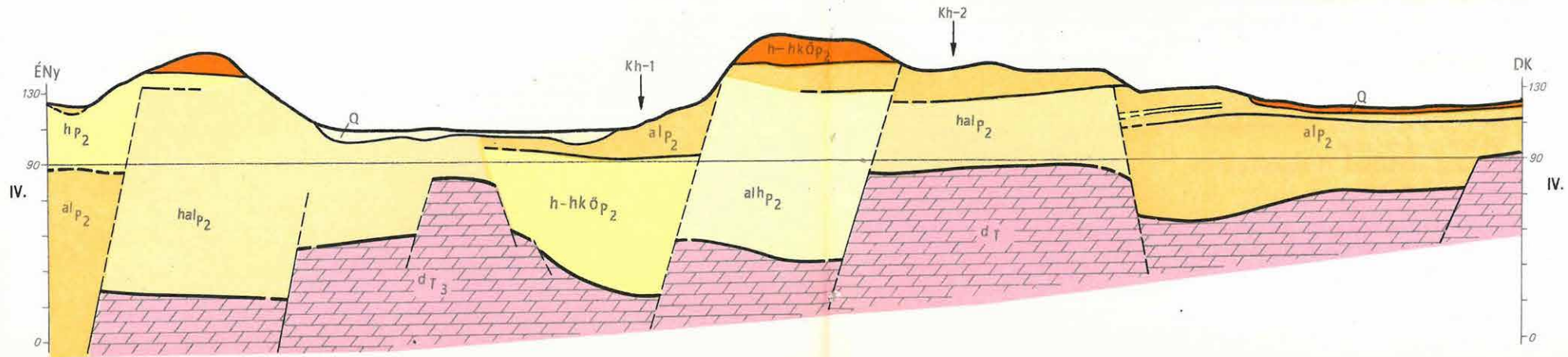
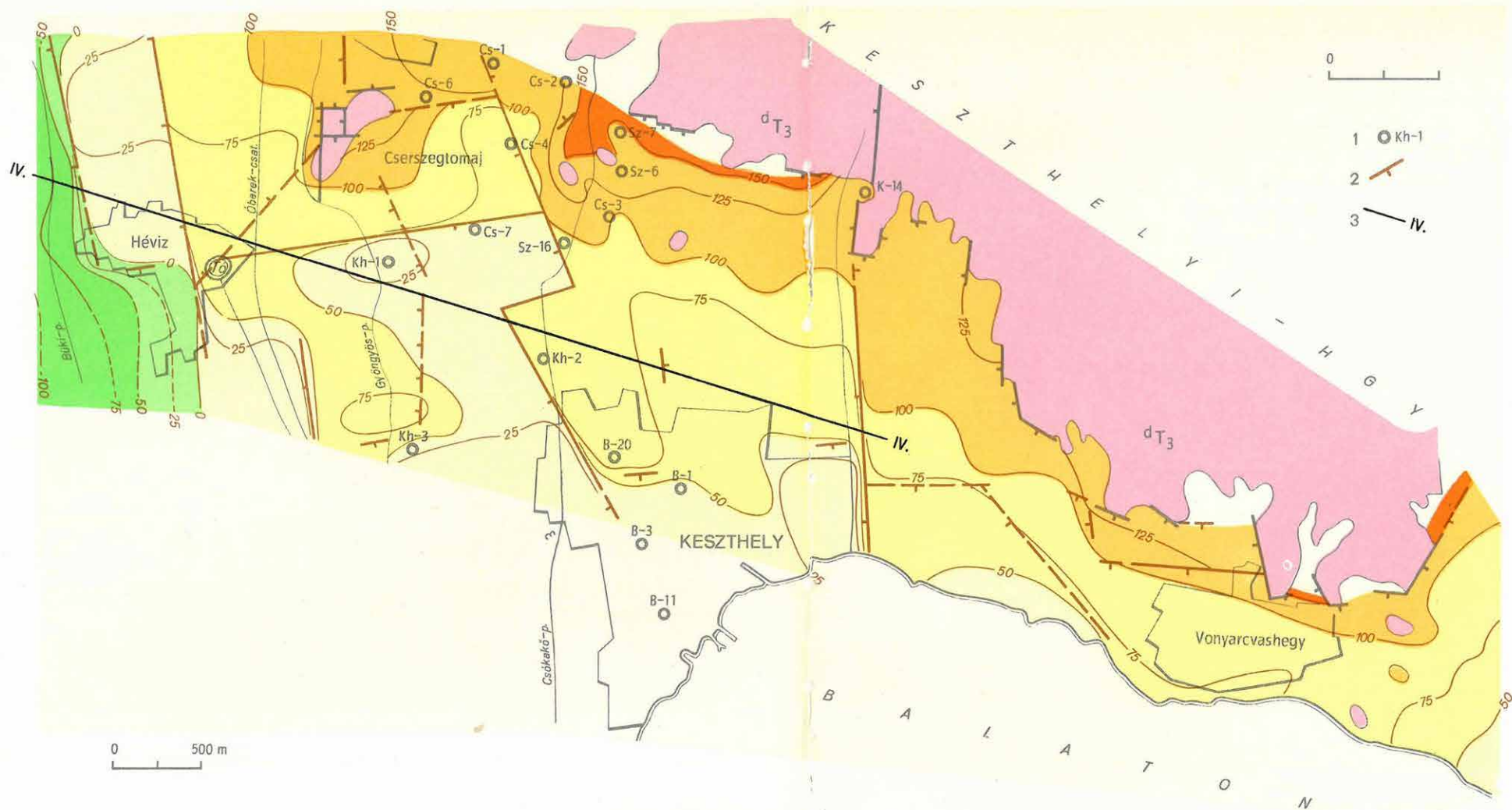
A mérésanyagból a triász időszak medencealjzat domborzati térképét és egy jellemző geofizikai-földtani szelvényt mutatunk be (18. ábra).

A Balaton D-i partján, a *Fonyód* és *Alsóbélatelep* térképlapok területén, a 4,5 km szélességű parti sávban „síkvidéki” jellegű térképezést végeztünk.

A síkvidéki térképezés céljának megfelelően, elsősorban az építésföldtani vonatkozásban, jelentős felszínközeli összlet részletes bontására törekedtünk. A vizsgált parti sáv – a felszíni képződmények szerint – területileg három egységre különíthető.

a) A Fonyódi-hegy és DNy-i nyúlványa, ahol a domb tömegét felső pannóniai homokok, durva kőzetlisztek építik fel. A Fonyódi-hegy egykori bazalt-

* Jóna E.–Szabó M.–Varga Jné.

18. ábra: A DNY-i előtér medencealjzatának domborzati térképe és jellemző geofizikai-földtani szelvénye
1 medencealjzatot ért fúrások, 2 jellemző szelvény, 3 törésvonalak

Fig. 18. Contour sketch of the basin floor of the SW foreground of Mt. Keszthely and a characteristic profile section of the same
1 drillings bottoming 2 characteristic profile section, 3 fault lines

Рис. 18. Карта рельефа основания бассейна на юго-западном предгорье Кестхей с характерным геолого-геофизическим разрезом
1-скважины, пройденные до основания, 2-характерный разрез, 3-линии сбросов

tufa takarója már csak néhány foltban mutatható ki. A hegy szélvédett D-i lejtőjén helyenként 5 m vastagságot is elérő, negyedkori (homokos, lűszűs) takaró található.

b) A 300–400 m széles parti sáv felszíni képzűdménye a turzás-homok. Vastagsága maximálisan 2,5 m. Ugyancsak ide soroljuk a 0,4–0,7 m vastagságú homokos, kavicsos, mesterséges feltűltést.

c) A vizsgált terület legjellemezűbb felszíni képzűdménye a mocsári föld és tűzegtalaj. A Fonyűdi-hegytűl Ny-ra összfűggű takarót alkot, vastagsága helyenként az 5 m-t is meghaladja.

A felszíni képzűdmények alatt fűltokban 10–30 m vastagságű, homokos kifejlűdésű, felsűpannűniai ősszlet található. E felszűnkűzeli víztároló ősszletbűl kisebb telepűlések vízellátása megoldható.

A felszíni képzűdmények, ill, a felszűnkűzeli homokvonulatok alatt 20–50 m mēlység a pannűnikum kűzetlisztes kifejlűdésű.

Nēhűny szondázásbűl sikerűlt a felsű pannűniai képzűdmények elagyagosodási szintjét meghatározni. Terűletűnkűn ez a szint 20 és 40 m Btszf. magasság kűzűtt ingadozik és kijelűli a „pannűniai ivűvíz beszerzés” alsű határát.

A geofizikai-fűldtani modellt részleteiben szelvény és szintvonalas tērképek mutatják, amelyek az ELGI Adattárában található.